

KINH ĐẠI THỪA MẬT NGHIÊM QUYỂN TRUNG

Phẩm 2: DIỆU THÂN SINH (Phần 2)

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Phổ Hiền phát ra ánh sáng lớn nhiều màu sắc cùng với các vị Bồ-tát: Bồ-tát Trì Thế, Bồ-tát Trì Tấn, Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi, Bồ-tát Thần Thông Vương, Bồ-tát Đắc Đại Thế, Bồ-tát Thánh Giả Nguyệt, Bồ-tát Kim Cang Tề, Bồ-tát Đại Thọ Vương, Bồ-tát Hư Không Tạng cho đến vô lượng chư Thiên ở cung điện ngọc ma-ni các chúng Bồ-tát trong cõi Mật nghiêm và những người trong cõi Phật khác đến nghe pháp; nghe thuyết pháp vi diệu ở cõi Mật nghiêm được công đức lớn quyết định chuyển y thường ở cõi này không sinh ở cõi khác, tự nhiên đều nhớ nghĩ đến chúng sinh đời vị lai, vì muốn làm lợi ích khắp chúng sinh nên các vị Bồ-tát ấy thưa với Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng:

–Xin Tôn giả vì chúng tôi mà giảng nói tất cả thế gian có bao nhiêu hình sắc, do ai làm ra? Như người thợ gốm nhồi đất dính lại làm nên cái bình, những hình tượng của thế gian cũng làm nên như vậy chăng? Như người tạo âm nhạc kết hợp các loại dây, ống trúc, gỗ thành âm thanh. Tất cả thế gian cũng vậy chăng? Như một vật có ba tự tánh, các vật thế gian đã thành tướng, thể, nếu chưa thành thì đều ở trong một vật chăng? Cõi trời Dạ-ma, trời Đâu-suất-đà, trời Tha hóa tự tại, trời Đại thọ Khẩn-na-la, trời Thiện hiện, trời Sắc cứu cánh, Phạm thiên vương, cõi Vô sắc là do tất cả Thiên chủ đồng tâm hợp lực mà tạo ra chăng? Chư Phật Bồ-tát ở phương này và phương khác dùng sức biến hóa tạo ra hình tượng của thế gian, chúng sinh ở trong đó khởi lên các mê hoặc, sự mê hoặc này xem như sóng nẩy, như bình và vỏ, sự tạo ra công đức, tất cả những người trong thế trụ vào đó, người chẳng tạo các công đức mà bị lệ thuộc vào công đức, cũng chẳng phải đó là công đức mà nương vào công đức, cho nên lần lượt tích tập các công đức. Như vậy, thế gian có bao nhiêu hình sắc chỉ là mê hoặc mà có chăng? Hoặc cho rằng trời Đại phạm, Phạm thiên vương, cõi trời Tự tại đều tự tạo ra. Hoặc cho rằng Tiên Sa-ca-noa-đề-na Kiếp-tỳ-la tự tạo ra năng lực. Hoặc có lúc vọng chấp từ tánh tự nhiên, do nghiệp vô minh, ái mà sinh khởi. Tất cả chư Thiên, Tiên và những người tu định ở thế gian đều hoài nghi mê hoặc vì không có thể tánh, như huyền như mộng; như sóng nẩy, như thành Càn-thát-bà đều do vô thủ phân biệt chấp có năng, sở; như rắng hai đầu, như thầy chết biết đi; như người gõ nhờ máy mà chuyển động; như vòng lửa, tóc rũ xuống giữa hư không chăng?

Lúc ấy, Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng dùng kệ đáp:

*Các hình sắc thế gian
Không từ đâu sinh ra
Chẳng phải Ca-tỳ-la
Nhân-tỳ-la tạo ra
Cũng không do phước quả
Bố thí hay cúng dường
Do Phệ-đà giảng thuyết*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nghĩa cùng, khác không định
Cũng chẳng phải có không
Hay chấp giữ thế gian
Gọi là A-lại-da
Thức thứ tám thù thắng
Tất cả đều vận chuyển
Như nhiều bình lăn tròn
Như dầu lăn trong mè
Trong muối có vị mặn
Cũng như tánh vô thường
Ở khắp trong các sắc
Trâm, xạ đều có hương
Ánh nhật, nguyệt cũng thế
Chẳng năng tác, sở tác
Chẳng hữu cũng chẳng vô
Xa lìa các ngoại đạo
Các kiến chấp đồng dị
Chẳng phải trí tìm cầu
Không thể phân biệt được
Người định tâm không ngại
Chứng được trí bên trong
Nếu lìa A-lại-da
Tức không có thức khác
Như sóng trong biển cả
Tuy cùng biển không khác
Biển lặng sóng mất đi
Cũng không thể nói một
Ví như người tu định
Trong định tâm thanh tịnh
Người thân thông tự tại
Đạt được các thông tuệ
Quán hành có thể thấy
Chẳng ngoài sự hiểu biết
Tạng thức cũng như vậy
Cùng thức đồng hành chuyển
Phật và các Bồ-tát
Người định thường quán thấy
Tàng thức chấp thế gian
Giống như tìm ngọc báu
Cũng như xe có bánh
Theo gió nghiệp lưu chuyển
Thợ gốm quay bánh xe
Tạo thành vật cần dùng
Tạng thức cùng các giới
Hợp sức lại mới thành*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong ngoài các thế gian
Bày ra khắp mọi nơi
Ví như các vì sao
Xuất hiện khắp hư không
Nương theo sức của gió
Vận hành luôn không dừng
Như vết chim trong không
Tìm kiếm không thể được
Nhưng chim chẳng lìa không
Mà bay lượn lên xuống
Tạng thức cũng như vậy
Không lìa thân tự, tha
Như biển cả dậy sóng
Hư không trùm vạn vật
Tàng thức cũng như vậy
Che lấp các tập khí
Ví như trăng trong nước
Và như các hoa sen
Không xa lìa khỏi nước
Cũng không dính vào nước.
Tạng thức cũng như vậy
Không bị nhiễm tập khí
Như mắt có con người
Mắt không tự thấy được
Tạng thức ở nơi thân
Thâu giữ các chủng tử
Duy trì mãi thức ấm
Như mây che thế gian
Nghiệp dụng tăng không dừng
Chúng sinh không thể thấy
Thế gian vọng phân biệt
Thấy trâu, bò có sừng
Không rõ sừng chẳng có
Nên nói thỏ không sừng
Phân tích đến hạt bụi
Tìm sừng thật không có
Do nương vào pháp có
Mà thấy có pháp không
Pháp có vốn tự không
Không thấy gì đối đãi
Hoặc pháp có, pháp không
Lần lượt hỗ tương nhau
Trong hai pháp có không
Không nên khởi phân biệt
Nếu xa lìa sở giác*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Năng giác tức không sinh
Ví như vòng lửa quay
Che lấp các việc huyền
Đều do ít kiến chấp
Mà sinh các giác này
Nếu là khởi nhân đó
Giác này tức không có
Danh tướng hỗ tương nhau
Tập khí không giới hạn
Tất cả các phân biệt
Cùng ý mà sinh khởi
Chúng được cảnh chân thật
Tập khí tâm không sinh
Từ vô thủy đến nay
Mê theo các vọng cảnh
Hý luận và huân tập
Sinh khởi vô số tâm
Năng chấp và sở chấp
Tâm chúng sinh tự tại
Các tướng như bình vổ
Lìa tâm không thật có
Tất cả chỉ có giác
Nghĩa sở giác đều không
Tánh năng giác, sở giác
Chuyển tự nhiên như vậy
Tập khí tâm ô trược
Phàm phu không thể thấy
Như biển bị gió động
Sóng dậy không thể dừng
Tâm là cảnh gió động
Gió thức sinh cũng vậy
Vô số các phân biệt
Từ bên trong chấp thủ
Như đất không phân biệt
Vạn vật nhờ đó sinh
Tạng thức cũng như vậy
Chỗ nương của các cảnh
Như người dùng tay mình
Trở lại giữ lấy thân
Cũng như voi dùng vòi
Lấy nước thấm gọi mình
Lại như những đứa trẻ
Đưa tay vào miệng ngậm
Như vậy trong tâm mình
Hiện cảnh lại tự duyên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Cảnh giới của tâm này
Hiện khắp cả ba cõi
Người tu quán hạnh lâu
Mới khéo thông đạt được
Các thế gian trong ngoài
Tất cả chỉ tâm hiện.*

Lúc ấy, Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng nói lời này rồi, im lặng ngồi xuống, an trụ vào thiền định vi diệu, ở cửa pháp giới nhập vào cảnh giới của chư Phật, thấy có vô lượng chư Thiên sắp đến cõi này để an trú tu tập, liền từ chỗ ngồi đứng dậy phóng ra ánh sáng lớn, ánh sáng ấy chiếu đến cõi Dục, cõi Sắc, Vô sắc, vô tướng, thiên cung, từ trong ánh sáng này lại hiện ra vô lượng cõi Phật thù thắng, có vô lượng Đức Phật tướng tốt đẹp trang nghiêm, tùy theo sự mong muốn của các thế gian mà làm việc lợi ích, đều khiến cho thọ trì danh hiệu Mật Nghiêm. Các vị Bồ-tát ấy cùng nhau quán sát và bảo rằng:

–Cõi Mật nghiêm của Phật có thể làm thanh tịnh các phước đức, diệt trừ tất cả tội, những người tu pháp quán hành trong cõi ấy thì các cõi Phật tối thượng khác không thể sánh bằng. Chúng ta nghe danh hiệu cõi nước này trong tâm vui mừng, hãy cùng nhau đi đến đó.

Bấy giờ, chư Thiên từ chỗ ở của mình đi đến cõi này. Chư Thiên cõi Tịnh cư, Sắc cứu cánh và Phạm thiên vương cùng tụ hội, đối với Phật và các Bồ-tát ở cõi này đều sinh ý nghĩ mong cầu hiếm có nên thưa Phạm vương:

–Thưa Thiên chủ! Chúng tôi cùng có ý niệm: Lúc nào được theo Thiên chủ đi đến cõi Mật nghiêm.

Phạm vương nghe lời này rồi, cùng với chư Thiên vội vàng đi. Giữa đường, đi chậm lại vì không biết chỗ đến, Phạm vương liền suy nghĩ: “Cõi Mật nghiêm của Phật là cảnh giới để tu pháp quán hành, chẳng phải người nào cũng có thể đến đó được, chẳng phải là chỗ đến của chư Thiên ở cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc và các ngoại đạo có thần thông. Nay, chúng ta làm sao đến?” Lại nghĩ rằng: “Giả sử ta có được oai lực của Phật hộ trì thì đến đó.” Nghĩ rồi nói lời đánh lễ, ngay lúc đó, Phạm thiên thấy có vô lượng chư Phật ở giữa hào quang uy nghiêm chiếu sáng. Phạm vương bạch:

–Bạch Thế Tôn! Chúng con làm sao có thể đi đến cõi Phật Mật Nghiêm?

Đức Phật bảo:

–Ông nên trở lui. Vì sao? Vì cõi Phật Mật Nghiêm là cảnh giới quán hành, là chỗ an trụ của bậc đắc chánh định, các cõi Phật khác tối thắng cũng không thể sánh bằng: Chẳng phải là chỗ đến của người có hình sắc.

Phạm thiên vương nghe Phật bảo rồi, liền cùng với chư Thiên trở về Thiên cung. Bấy giờ chư Thiên cõi Tịnh cư cùng suy nghĩ: “Phạm thiên vương có oai lực lớn mà không thể đến được, nên biết cõi ấy rất là thù thắng, đó là cảnh giới của những bậc tu pháp quán hành chứng đắc Tam-muội Như huyễn.” Họ tán thán công đức của cõi Mật nghiêm như vậy, âm thanh ấy liên tục truyền đi, khắp nơi cùng nghe. Các Bồ-tát trong hội nghe lời này rồi càng thêm vui mừng cung kính, bạch Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng:

–Chúng tôi hằng khát ngưỡng mến mộ pháp thâm sâu vi diệu, xin bậc Đại trí giảng nói cho chúng tôi.

Bồ-tát Kim Cang Tạng đáp:

–Pháp của Đức Phật thuyết không ai có thể diễn thuyết đầy đủ, chỉ trừ được sự hộ niệm của Như Lai, vì Như Lai là Bậc Giải Thoát tối thắng đối với pháp Quán hành, có

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cảnh giới không thể nghĩ bàn, làm thế nào đối với người không tu pháp Quán hành mà khai thị giảng thuyết được.

Lúc ấy, Bồ-tát Trì Tấn, Tu-dạ-ma và các Bồ-tát liền đồng thanh thỉnh. Bồ-tát Thần Thông Vương, Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi, Bồ-tát Từ Thị, Bồ-tát Khẩn-na-la và vô lượng các Bồ-tát khác lại thưa:

–Lành thay! Nhân giả! Hãy mau thuyết giảng, lại có vô lượng chư Thiên trời nhạc trời giữa hư không đồng tâm khuyến thỉnh.

Khi ấy, Phạm thiên vương nhờ oai lực của Phật đến hội này hưởng về Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng nói kệ:

*Hôm nay đại chúng này
Trang nghiêm chưa từng có
Đều là đệ tử Phật
Thông tuệ không ai bằng
Các Tôn giả ở đây
Khát ngưỡng mong cầu pháp
Con nay còn chưa biết
Nên thưa hỏi đều gì
Là hỏi Hữu Thắng Biên
Thắng Đọa và Đảnh Sinh
Cho đến vua Chuyển luân
Có đầy đủ oai lực
Hỏi dòng vua Cam Giá
Thiên cung Trì Quốc vương
Pháp của hàng trời, người
Cõi Dục, Sắc, Vô sắc.
Là hỏi hạnh Bồ-tát
Độc giác và Thanh văn
Cho đến A-tu-la
Các Luận phái chiêm tinh
Bao nhiêu việc như vậy
Nguyện xin hãy giảng thuyết
Chúng con và trời, người
Đều nhất tâm lắng nghe.*

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng bảo Đại chúng:

–Các ông có nghe Phạm thiên vương, chư Thiên cõi trời Tịnh cư và các Bồ-tát một lòng cầu pháp chăng?

Khi ấy, các Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt, Bồ-tát Vô Tân Tuệ, Bồ-tát Hư Không Vương, Bồ-tát Trì Thế, Bồ-tát Đắc Đại Thế, Bồ-tát Quán Tự Tại, Bồ-tát Đà-la-ni Tự Tại, Bồ-tát Bảo Kế, Bồ-tát Thiên Quan, Bồ-tát Kim Cang Thủ, Bồ-tát Bảo Tích Tuệ, Bồ-tát Bảo Thủ với vô lượng chư Phật và Đại chúng ở trong cõi này cùng chiêm ngưỡng Bồ-tát Kim Cang Tạng và nói kệ:

*Quá khứ và vị lai
Trí Như Lai thanh tịnh
Tôn kính, thân cận Phật
Tâm sáng suốt không nghi.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đại chúng này thích nghe
Xin Bồ-tát giảng nói.*

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tạng Tam-muội Vương nhìn khắp đại chúng, dùng kệ đáp:

*Pháp của Như Lai thuyết
Tôi không thể nói đủ
Chỉ nhờ Phật, Bồ-tát
Dùng oai lực hộ trì
Tôi thành tâm đánh lễ
Cung tỳ tại thanh tịnh
Điện Bảo tạng ma-ni
Phật và các Bồ-tát
Tôi bằng tâm kính thuyết
Trí thanh tịnh Như Lai
Nói tiếp chủng tánh Phật
Các ông nên lắng nghe
Không thuyết Pháp quá khứ
Và các pháp tối thắng
Chỉ ở cõi Mật nghiêm
Hiện bày chủng tánh Phật
Trí Phật rất vi diệu
Công đức Phật thù thắng
Người tu hành chánh quán
Lìa các tâm vọng chấp
Nên chẳng phải sức tôi
Giảng pháp thâm sâu này
Nhờ oai đức của Phật
Từ Phật nên được nghe
Trí này rất vi diệu
Là hoa các Tam-muội
Phật ở cõi Mật nghiêm
Nhập thiền định hiển bày
Xa lìa các ngôn thuyết
Và tất cả kiến chấp
Hoặc có hoặc không có
Bốn thứ chấp như vậy
Chân lý của Trung đạo
Là thanh tịnh tối thượng
Người tu định Mật nghiêm
Hay quán sát như vậy
Lìa bỏ chấp chuyển y
Chóng vào cõi Như Lai.*

Khi ấy, chúng Bồ-tát trong hội nghe Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng nói lời này rồi, cúi đầu cung kính thưa:

–Chúng tôi đối với pháp thâm sâu sinh tâm mến mộ, như khát nhớ nước, như ong

nhớ mật. Chư Phật và các Bồ-tát trong hội này đối với trí thiền định thâm sâu đều được tự tại, có oai lực thù thắng là vua các cõi mong được nghe pháp của Như Lai thuyết giảng, nguyện xin Tôn giả dùng tiếng Phạm âm, tiếng trời Đế Thích và âm thanh vi diệu của Như Lai đã được nghe, diễn thuyết lại nghĩa thù thắng rõ ràng.

Bồ-tát Kim Cang Tạng đáp:

–Như Lai thuyết giảng pháp ngữ, nghĩa chân thật, hy hữu khó thấy ví như trong không, chẳng có cây và các vật, để thấy được hình ảnh thì rất khó, pháp Như Lai thuyết giảng cũng như vậy. Như gió và dấu chim ở giữa hư không, không thể thấy được, Đức Phật thuyết giảng vô số nghĩa lý khó có thể thấy được cũng như vậy. Pháp của thế gian người có trí tuệ mới có thể dùng ví dụ phân biệt giảng nói rõ ràng. Lời của Phật nói ra hơn các ví dụ, chẳng phải dùng ngôn ngữ sánh bằng. Sự thấy biết của tôi giống như cảnh mộng thành Càn-thát-bà. Nay trong hội này những bậc tu pháp Quán hành có trí tuệ lớn đối với nghĩa chân thật đã được hiểu rõ. Nay tôi làm sao có thể giảng nói về cảnh giới không thể nghĩ bàn của chư Phật. Tuy nhiên tôi nhờ nương nhờ oai lực của chư Phật và đại chúng mà tuyên thuyết. Các Bồ-tát hãy nên lắng nghe, pháp Như Lai thuyết giảng văn nghĩa tương ứng, vượt quá tâm ý, chẳng có ví dụ nào sánh kịp. Ví như hoa thơm loài ong tranh nhau hút mật, con nào đến trước hút được phần tinh túy của hoa, con nào đến sau chỉ được hương vị dư thừa. Như Lai chứng đắc pháp Cốt lõi, còn tôi vì đại chúng chỉ giảng nói phần còn lại của pháp ấy.

Vị ấy liền nói kệ:

*Cảnh giới của Như Lai
Bậc trí mới hiểu rõ
Ngoài năng, sở tâm, khẩu
Vượt lời nói phân biệt
Muốn nhiếp phục tất cả
Tâm kiêu mạn thế gian.
Cùng hình tướng con người
Tướng Phật thì trang nghiêm
Hào quang luôn ở chân
Các tướng đều thành tựu
Dạo khắp các cung điện
Trời, người đều chiêm ngưỡng
Như Lai trong bốn thời
Thường ở cõi Mật nghiêm
Ở nơi các thế gian
Thị hiện và Niết-bàn
Lúc điều thiện giảm dần
Ác sinh cùng trước loạn
Tùy các loại chúng sinh
Ứng hợp làm lợi ích
Tạo nghiệp không tạm dừng
Mật nghiêm thường bất động
Mật nghiêm không cấu uế
Người quán hành nương ở
Lúc sinh ác trước loạn*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hiển bày tánh Như Lai
Ví như vàng trắng sáng
Bóng hiện khắp trong nước
Như vậy các hình sắc
Thị hiện khắp thế gian
Cảnh trí tịnh Như Lai
Người trí quán thấy được
Vì các loại chúng sinh
Sự ưa thích khác nhau
Phật dùng vô số thân
Tùy nghi mà giáo hóa
Hoặc thấy Đại tự tại
Hoặc thấy Na-la-diên
Hoặc thấy Ca-tỳ-la
Ở hư không thuyết pháp
Hoặc thấy bậc Trí tuệ
Hoặc lại thấy thường hành
Hoặc thấy Bà-đát-na
Cưu-ma và Thi-khí
Hàng A-tu-la vương
Cho đến Khẩn-na-la
Dòng vua Nguyệt-cam-giá
Tất cả đều chiêm ngưỡng
Các thứ báu Kim cang
Cho đến loại chì, thiết
Đều nhờ oai lực Phật
Ứng hợp mà sinh ra
Thiên nữ và Long nữ
Cùng Càn-thát-bà nữ
Tìm đến nơi bào thai
Tâm không bị mê hoặc
Trong các cảnh cõi Dục
Như Lai đã hàng phục
Sắc, Vô sắc cũng vậy
Không thể làm mê động
Người hành định Vô tướng
Chưa lìa sự mê chấp
Chẳng an lạc, thanh tịnh
Bị đọa lạc, lưu chuyển
Người có chỗ sinh thân
Không ở nước Mật nghiêm
Cõi Mật nghiêm vì diệu
Thanh tịnh phước trang nghiêm
Người giải thoát tri kiến
Được ở chỗ tối thắng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Mười thứ Đại tự tại
Thần thông, pháp Tam-muội
Được ý sinh diệu thân
Trang nghiêm giống như Phật
Tu hành đủ mười Địa
Bố thí ba-la-mật
Được các tướng trang nghiêm
Thân ấy rất thanh tịnh
Xa lìa sự phân biệt
Thì giác ngộ hoàn toàn
Không có ngã, ý, căn
Tuệ căn thường an vui
Các công đức bố thí
Nghiệp thanh tịnh viên mãn
Được chỗ Phật thù thắng
Cõi thanh tịnh Mật nghiêm
Cõi này rất vi diệu
Không do mặt trời sáng
Nhờ hào quang chiếu sáng
Của Phật và Bồ-tát
Ánh sáng ấy rực rỡ
Hơn cả ngàn mặt trời
Không thời gian đêm, ngày
Cũng không già, bệnh, chết
Cõi Mật nghiêm thù thắng
Chư Thiên đều kính ngưỡng
Bậc tu hành tối thượng
Lần lượt mà tấn tu
Biết rõ tất cả pháp
Đều do nơi tâm tánh
Khéo thuyết A-lại-da
Ba tánh, pháp vô ngã
Chuyển thân ấy thanh tịnh
Được sinh đến cõi này.

M